

Spolek pro chemickou a hutní výrobu Ústí nad Labem

V další části tohoto nekonečného seriálu o výplatních otiscích 4. československé republiky (1946 - 1992) jsem se rozhodl přiblížit zájemcům výplatní otisky Spolku pro chemickou hutní výrobu v Ústí nad Labem (svou výsadku měla firma i v Praze). Velkou zajímavostí je skutečnost, že firma s dnešním názvem Spolchemie, svůj název datující se od roku 1920 (Spolek pro chemickou a hutní výrobu) v předválečném a poválečném Československu nezměnila. A to i přes zásadní změny vlastnictví.

V následujícím díle se budu věnovat otiskům z období 1946 - 1992. V tomto díle jsem pokládal za nutné výjimečně popsat a doložit ilustracemi období let z 1. republiky.

Krátká historie Spolku:

Spolek jako výrobní chemická továrna specializující se na výrobu pryskyřic, louhů, tvrdidel, rozpuštědel a anorganických liték vznikla v roce 1856 ve Vídni v sídle Schwarzenberků. V té době měl německý název "Österreichischer Verein für chemische und metallurgische Production". Postupně se z ní stal velký chemický gigant, největší svého druhu v Rakousku - Uhersku. V roce 1920 se ve vzniklém Československu přejmenoval na "Spolek pro chemickou a hutní výrobu". Logo obsahovalo dvě písmena "VS", které byly počátečními písmeny německého "Verein" a českého "Spolek". Později tento znak zmizel a do otisků se dostal rozepsaný název. Ten vydržel až do konce 4. republiky, tedy skoro šedesát let (výjimkou tvořila doba, kdy Ústí nad Labem bylo zabráno Německem a firma byla orzdělena na několik částí bez tohoto názvu).

Historie výplatního otisku Spolku se začala psát během 1. republiky na dvou místech.

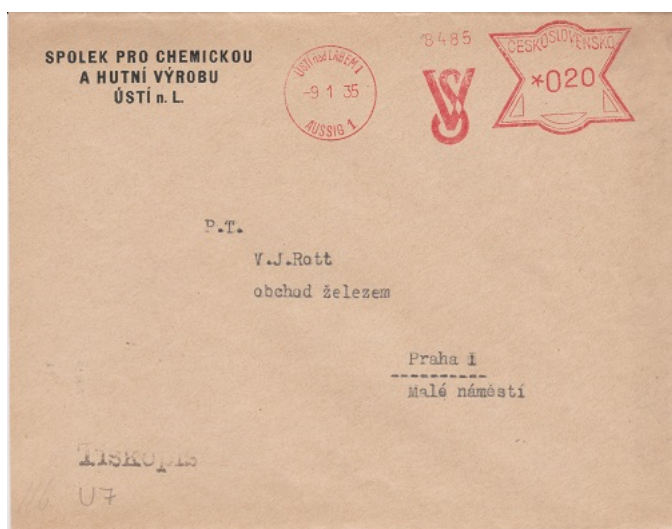
ÚSTÍ NAD LABEM

Stroj uveden do provozu v prosinci 1934. mezi denním a výplatním razítko bylo logo Spolku "VS", stroj Francotyp, otisk sběratelsky FR 6h - 4m.

Časové rozmezí dle sbírky: 12/1934 - 2/1938 - .

V roce 1938 zaznamenáno opotřebení denního razítka ("1" v názvu pošty postupně mizí od podškrtnutí k hornímu konci).

Otisk 1. dne se datuje 14. 11. 1934 a měl podobu uveřejněné na první celistvosti dole (některé celistvosti jsme zveřejnili v předchozích seriálech o zkratkách na tomto webu).

Poznámka: Tento otisk je třeba si důkladně zapamatovat, objeví se nám v druhé části tohoto vstupu a bude nás provázet dost let (lk výměně stroje Francotyp za Postalii dolo koncem orku 1979). Stroj tedy vydržel vyplácet 45 let než fyzicky a morálně zastaral a šel do šrotu.

PRAHA

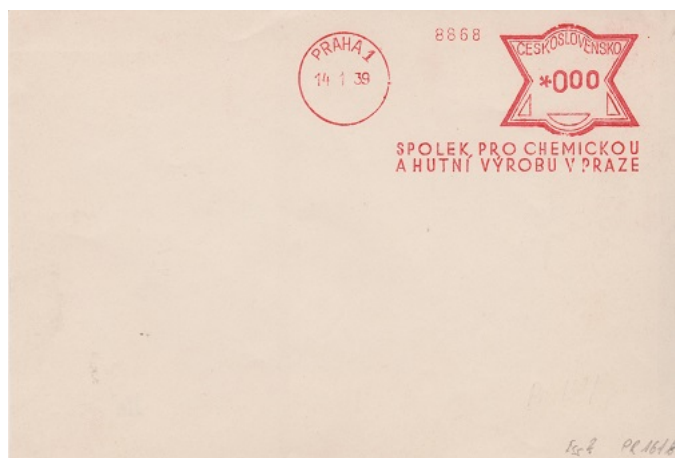
Spolek ve svém pražském sídle (Praha II.) uvedl do provozu druhý stroj stejného typu jako v Ústí nad Labem - Francotyp, otisk sbratelsky FR 6h - 4m. Sběratele by mohla pomýlit identicky vychýlená hvězdička u pražského a u ústeckého otisku . Číslice ve výplatním razítku jsou však rozdílné.). Tento stroj byl uveden do provovzu dne 20. 12. 1935 s logem, poslední sbírková dokumentace dokládá tento otisk s datem 20. 5. 1938.

1. podoba (označení: logo)

2. podoba (označení: slovní vyjádření názvu)

Otisk 1. dne ze 14. 1. 1939 (po ztrátě závodu v Ústí nad Labem německým zábohem) se vedení firmy rozhodlo změnit označení. Jaké důvody v tomto počínu hrály, nevíme. Právní? Společenské? Politické? Otisk nám zachoval faktický stav.

Na ukázkou: čemu se budu věnovat v dalším díle 108 - 2.

